

odbor veřejné správy, dozoru a kontroly
náměstí Hrdinů 1634/3
140 21 Praha 4

Č. j. MV- 69942-8/ODK-2020

Praha 26. května 2020

Přílohy: 1

Vážený pan
RNDr. Josef Petrášek

E-mail: josef.petrasek@volny.cz

Ustavující zasedání zastupitelstva - vyřízení věci

Ministerstvo vnitra obdrželo Vaši elektronickou žádost ze dne 29. dubna 2020 (včetně jejího doplnění ze dne 30. dubna 2020) o stanovisko k průběhu ustavujícího zasedání zastupitelstva obce Hlincová Hora. Jak vyplývá z Vašeho popisu a z příložených příloh, zasedání provázely nejasnosti související primárně s určením skutečného počtu zastupitelů v den konání zasedání – a tedy i s rozsahem pravomocí zastupitelstva. Rovněž jste zmínil způsob vedení zasedání ze strany starosty obce Ing. Fouska a také technickou kvalitu videokonference.

Byť byla žádost koncipována spíše jako dotaz k výkladu zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“), vzhledem k namítaným nedostatkům a možné nezákonnosti či neplatnosti přijímaných usnesení jsme ji vyhodnotili jako podnět k výkonu dozoru a kontroly ve smyslu § 123 a násl. a § 129 a násl. zákona o obcích. Obrátili jsme se proto naším dopisem č. j. MV-69942-3/ODK-2020 na obec Hlincová Lhota (resp. na dosavadního starostu Ing. Fouska) s žádostí o zaslání relevantních dokumentů (především kopií rezignací jednotlivých členů zastupitelstva a jejich náhradníků a rovněž i o kopii případného audio či videozáznamu z ustavujícího zasedání). Rovněž jsme Ing. Fouska požádali o jeho vyjádření k celé záležitosti. Vyjádření Ing. Fouska ze dne 15. května 2020, včetně jeho příloh (především kopie podaných rezignací), obdržel náš odbor dne 18. května 2020. Kopii samotného vyjádření Ing. Fouska Vám zasíláme v příloze tohoto dopisu, není proto na tomto místě nutné tlumočit jeho konkrétní reakce na vytýkaná pochybení. Po prostudování zaslání vyjádření a jeho příloh Vám tak k celé věci sdělujeme následující stanovisko:

Jak vyplynulo z Vaší žádosti i z následné reakce Ing. Fouska, klíčovou otázkou pro posouzení zákonnosti ustavujícího zasedání je především určení toho, kolik členů mělo zastupitelstvo obce dne 28. dubna 2020, kdy se ustavující zasedání

konalo. Jádrem sporu je totiž především to, zda 4 členové zastupitelstva (konkrétně RNDr. Petrášek, Ing. Müller a Bc. Havelka z kandidátní listiny HLINCOVKA SPOLU a Mgr. Bláhová z kandidátní listiny KODETKA SPOLU) měli právo na tomto zasedání zvolit nové vedení obce, resp. zda naopak bylo k tomuto dni zastupitelstvo již pouze čtyřčlenné – a tedy s omezenými pravomocemi dle § 90 zákona o obcích. Pokud by totiž k tomuto dni mělo zastupitelstvo méně než 5 členů, nemohlo by zastupitelstvo – mimo jiné – rozhodovat ani o volbě nového vedení obce a v jejím čele by tak i nadále zůstal dosavadní starosta Ing. Fousek a dosavadní místostarosta Ing. Strolený.

V reakci na výzvu našeho odboru nám Ing. Fousek zaslal kopie rezignací všech osmi osob, kandidujících na kandidátní listině nazvané Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora. Aby však bylo možné konkrétní rezignaci člena zastupitelstva (a stejně tak i náhradníka) považovat za platnou, musí taková rezignace splňovat náležitosti předepsané zákonem č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „volební zákon“). Mandát člena zastupitelstva zaniká dle § 55 odst. 2 písm. b) volebního zákona dnem, kdy starosta obdrží písemnou rezignaci člena zastupitelstva obce na jeho mandát. Podobně i postavení náhradníka zaniká dle § 57 volebního zákona dnem, kdy starosta obdrží písemnou rezignaci na postavení náhradníka.

Z kopií zaslaných rezignací vyplynulo, že všech osm osob (tři zastupitelé + pět náhradníků) podalo rezignace dne 23. dubna 2020, resp. že tento den byly tyto rezignace doručeny starostovi obce. Zatímco text rezignací tří zastupitelů (Fousek, Strolený, Hanus) byl jednoznačně v souladu s volebním zákonem, text zbývajících pěti rezignací (Jirka, Bárta, Fejfar, Ratajová, Kos – všechny rezignace byly po textové stránce totožné) již takto jednoznačný nebyl. Každá z těchto rezignací byla nadepsána následujícím textem:

REZIGNACE NA POSTAVENÍ NÁHRADNÍKA ZASTUPITELE podle § 55 odst. 2 písm. b) zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí.

Poté obsahovaly rezignační listiny tento text:

Já, níže podepsaný (*jméno a příjmení rezignujícího*), tímto rezignuji na mandát zastupitele obce Hlincová Hora.

Rezignační listiny tak v sobě „míchaly“ postavení zastupitele s postavením náhradníka. Vzhledem k této obsahové nejednoznačnosti proto náš odbor požádal o vyjádření Odbor voleb, který je v rámci Ministerstva vnitra gestorem volebního zákona. Z jeho vyjádření přitom vyplynulo, že jako platnou lze považovat rezignaci pouze těch osob, které v daný den byly členy zastupitelstva obce (tedy pánové Fousek, Hanus a Strolený). Zbýlé osoby nemohly v ten samý den rezignovat na

mandát člena zastupitelstva obce (jak je u všech v rezignačním prohlášení uváděno), neboť mandátem člena zastupitelstva obce doposud nedisponovaly (tři z pěti náhradníků – v pořadí Jirka, Bárta a Fejfar – mohli nabýt mandát člena zastupitelstva obce podle zákona až den následující po dni rezignace pánů Fouska, Hanuse a Stroleného). Volební zákon jednoznačně rozlišuje mezi postavením náhradníka a postavením člena zastupitelstva obce a tomu je třeba rezignaci uzpůsobit. **Na posouzení nemá vliv to, že rezignační dokument je nadepsán tak, že směřuje k rezignaci na postavení náhradníka, neboť jak odkazované ustanovení [§ 55 odst. 2 písm. b) volebního zákona], tak zejména rezignační prohlášení (které je klíčové) směřuje k rezignaci na mandát člena zastupitelstva obce.**

Z vyjádření Ing. Fouska je zřejmé, že on sám i zbývajících 7 osob z jejich kandidátní listiny mají za to, že jejich rezignace jsou platné a v souladu s volebním zákonem a že všechny tyto osoby měly v úmyslu se dne 23. dubna 2020 vzdát svých mandátů (resp. postavení náhradníka). Tomu ostatně nasvědčuje i samotný průběh ustavujícího zasedání a jednání Ing. Fouska, který toto jednání (alespoň zpočátku) řídil. **Jak však vyplývá z výše uvedeného, Ministerstvo vnitra zastává názor, že forma, jakou se výše uvedených 5 náhradníků vzdávalo svého postavení náhradníka, nespĺňuje požadavky předepsané volebním zákonem. Proto je nutné takové rezignace požadovat za neplatné. Vzhledem k těmto neplatným rezignacím je tedy zastupitelstvo obce i nadále sedmičlenné. Současnými zastupiteli za stranu Sdružení nezávislých kandidátů Hlincová Hora jsou i v současné době pánové Jirka, Bárta a Fejfar (nedošlo-li v mezidobí k zániku mandátu z jiných důvodů).**

Další část Vaší žádosti se týkala posouzení samotné technické stránky konání ustavujícího zasedání, které mělo (v souvislosti s panujícími omezeními vyplývajícími z nouzového stavu) podobu on-line zasedání. K tomuto je třeba v první řadě konstatovat, že v danou dobu bylo možné konat zasedání zastupitelstva jak „klasickou“ formou s osobní přítomností zastupitelů a veřejnosti (ovšem za dodržení určitých hygienických podmínek, především rozestupů mezi účastníky zasedání), tak i on-line formou. Volba konkrétního způsobu přítomnosti byla na rozhodnutí dosavadního starosty, případně zastupitelstva. Samotné rozhodnutí Ing. Fouska konat zasedání on-line formou tak nebyla nijak v rozporu se zákonem o obcích a to i přes žádosti čtyř členů zastupitelstva o změnu formy tohoto zasedání (zřejmě právě na klasické zasedání s osobní účastí).

Z konaného zasedání (resp. alespoň z jeho začátku, kdy jej řídil Ing. Fousek) byl pořízen videozáznam, který je k dispozici na internetových stránkách obce (<https://www.hlincovahora.cz/zapisy-zo-rok-2018-2019-2020/jednani-zastupitelstva-28-04-2020-zaznam.html>). Ze záznamu je zřetelný projev Ing. Fouska, co se pak týče projevů čtyř zastupitelů, těmto je po zvukové stránce velmi špatně rozumět. Lze však přisvědčit Ing. Fouskovi v tom, že zastupitelé jeho slova očividně slyšeli

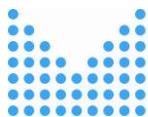

a v případech, kdy Ing. Fouskovi nebylo dobře rozumět, byl z jeho strany konkrétní nesrozumitelný text zastupitelům přečten opakovaně. Poté následovalo složení slibu čtyř zastupitelů. Až potud lze přitom postup Ing. Fouska (i přes zjevné problémy technického charakteru související se slyšitelností přihlášených zastupitelů) hodnotit jako souladný se zákonem o obcích.

Poté ovšem Ing. Fousek upozornil přihlášené zastupitele na rezignace sebe a svých kolegů z kandidátní listiny a rovněž na to, že došlo k poklesu počtu členů zastupitelstva pod 5, informoval o omezených pravomocích zastupitelstva i o tom, že i nadále povede obec on a Ing. Strolený jakožto dosavadní starosta s místostarostou a následně ukončil zasedání. K tomuto ukončení došlo i přesto, že z pořizovaného záznamu je patrné, že jeden ze zastupitelů požadoval předložení (ukázání) podaných rezignací. Následně však záznam prakticky v půli věty končí.

K tomuto je třeba konstatovat, že byť je obvyklé, že zasedání vede (moderuje) starosta obce a stejně tak jej tento starosta zpravidla i ukončuje, není možné akceptovat jako zákonný postup, jaký v konkrétním výše popsaném případě použil Ing. Fousek. Ze záznamu je zřejmé, že přihlášení čtyři zastupitelé o rezignacích svých protějšků dopředu nevěděli a zcela logicky v takové situaci požadovali po Ing. Fouskovi bližší vysvětlení – minimálně alespoň ono předložení podaných rezignací (jak to zaznělo v závěru videozáznamu), aby bylo možné posoudit, kolik členů má zastupitelstvo v den konání ustavujícího zasedání. Navíc připomínáme, že i kdyby se čtyři přihlášení zastupitelé „smířili“ s tím, že zastupitelstvo je již pouze čtyřčlenné – a nelze tak přistoupit k obvyklým následujícím bodům programu, jako je volba vedení obce, ustavení výborů, rozhodnutí o odměnách atd. – zastupitelům nic nebránilo v tom v zasedání pokračovat a rozhodovat o jiných záležitostech (srov. § 90 zákona o obcích). K ničemu takovému však tito zastupitelé nedostali vůbec příležitost, neboť zasedání (resp. jeho on-line podoba) bylo jednostranně ukončeno Ing. Fouskem.

Za „normálních“ okolností (tj. při osobní účasti všech zastupitelů, starosty i veřejnosti v jedné místnosti) by takové jednání starosty zřejmě nezpůsobilo problém, neboť by se přítomní zastupitelé či veřejnost mohli ohradit, mohla by k celé záležitosti proběhnout debata a případně by zasedání mohlo pokračovat. Ing. Fousek však autoritativně ukončil on-line zasedání, čímž fakticky postavil zastupitele i veřejnost „před hotovou věc“ bez toho, aby jim umožnil jakkoliv zareagovat na pro ně překvapivou a pro obec navýsost důležitou informaci o poklesu počtu zastupitelů. Takové jednání starosty tak je vzhledem k panujícím okolnostem nutné považovat za porušení zákona o obcích, konkrétně pak za porušení § 93 odst. 3 zákona o obcích, dle něž je zasedání zastupitelstva veřejné. Jednostranným ukončením on-line přenosu totiž prakticky znemožnil případné zapojení veřejnosti do tohoto zasedání, resp. do následného jednání čtyř zastupitelů, viz níže.

Jak vyplynulo z dostupného „alternativního“ zápisu (zpracovaného oněmi čtyřmi zastupiteli), po ukončení on-line přenosu Ing. Fouskem měli tito zastupitelé pochybnosti o existenci požadovaných informací a stejně tak i o tom, zda došlo k rezignacím jen zastupitelů, nebo i jejich náhradníků. Vzhledem k výše uvedenému a k tomu, že tito čtyři zastupitelé byli osobně přítomni v budově obecního úřadu, rozhodli se k informacím Ing. Fouska nepřihlížet a v zasedání pokračovat – zastupitelstvo totiž bylo usnášeníschopné ve smyslu § 87 zákona o obcích, neboť byla přítomna nadpoloviční většina všech zastupitelů. V rámci tohoto pokračování pak zastupitelé zvolili nové vedení obce (starosta Petrášek, místostarostka Bláhová), zvolili výbory, rozhodli o odměnách členů zastupitelstva a výborů a nakonec rozhodli o zrušení staršího usnesení zastupitelstva ze dne 17. října 2019 (dle tohoto usnesení měla obec vypovědět nájemní smlouvu o sportovním areálu a smlouvu o spolupráci se sportovním klubem SK Hlincovka).

Z tohoto zápisu je zřejmé, že v době konání tohoto „pokračujícího“ zasedání byli v budově obecního úřadu fakticky přítomni pouze tito čtyři zastupitelé bez účasti veřejnosti. Tato veřejnost měla být přítomna pouze on-line formou v první části zasedání – tedy pouze do doby, než Ing. Fousek on-line přenos ukončil. Je tak zřejmé, že v této druhé části zasedání nebyla v plné míře zajištěna jeho veřejnost ve smyslu § 93 odst. 3 zákona o obcích. Dle našeho názoru je však v tomto mimořádném případě nutno přihlídnout zejména k okolnosti, že tato nepřítomnost veřejnosti nebyla způsobena pochybením na straně těchto čtyř zastupitelů. Jak již je uvedeno výše, faktickou nemožnost veřejnosti zapojit se nějakým způsobem do zasedání byla způsobena primárně tím, že došlo k jednostrannému ukončení on-line zasedání i přes to, že zastupitelé zjevně měli zájem pokračovat. Navíc nelze odhlédnout ani od tehdy platných opatření souvisejících s nouzovým stavem, kdy neúčast veřejnosti přímo na místě zasedání (resp. její účast pouze on-line formou) byla zcela v souladu s hygienickými předpisy upravujícími zasedání zastupitelstev. Jinak řečeno, není nijak neobvyklé, že v tomto období byli všichni zástupci veřejnosti přítomni pouze on-line formou (která byla následně znemožněna Ing. Fouskem) a že tedy nebyl při pokračování zasedání v budově obecního úřadu přítomen nikdo jiný, než tito čtyři zastupitelé.

Za těchto okolností tak není dle názoru našeho odboru možné těmto čtyřem zastupitelům „vyčítat“ pokračování zasedání a to i přesto, že se tohoto zasedání nemohla zúčastnit veřejnost. Pokračování tohoto zasedání tak náš odbor vyhodnotil jako akceptovatelné z hlediska zákona o obcích. Co se pak týče přijatých usnesení, všechna z nich byla přijata hlasy všech čtyř přítomných zastupitelů, tj. nadpoloviční většinou ve smyslu § 87 zákona o obcích. Tato usnesení je tak nutno považovat za platná. A vzhledem k výše uvedenému – tedy tomu, že rezignace podané pěti výše uvedenými náhradníky jsou neplatné a zastupitelstvo obce tak bylo dne 28. dubna 2020 stále sedmičlenné – se na přijímání usnesení nevztahovala ani omezení vyplývající

z § 90 zákona o obcích. Jinak řečeno, zastupitelé měli právo rozhodovat i o záležitostech jako je volba nového vedení obce, výborů či stanovení odměn. Přijatá usnesení tak lze považovat nejen za platná, ale i za zákonná.

Vše výše uvedené tak lze shrnout, že v současné době (pokud samozřejmě nebyly v mezidobí podány jiné rezignace, o nichž by náš odbor nebyl informován) je zastupitelstvo obce i nadále sedmičlenné, a to v následujícím složení: Petrášek, Bláhová, Müller, Havelka, Jirka, Bárta, Fejfar. S účinností od 28. dubna 2020 tedy je novým starostou obce RNDr. Petrášek, místostarostkou pak Mgr. Bláhová. Vzhledem k těmto okolnostem by tedy bylo vhodné, aby co nejdříve došlo k navázání komunikace mezi Ing. Fouskem a RNDr. Petráškem v souvislosti s protokolárním předáním obce novému starostovi, který by se tak mohl naplno ujmout řízení obce. Vzhledem ke všemu výše uvedenému pak tento dopis zasíláme na vědomí i do datové schránky obce Hlincová Hora (tj. zatím k rukám Ing. Fouska), aby i jemu byl znám právní názor Ministerstva vnitra na současnou situaci v obci.

Zároveň upozorňujeme, že vzhledem k tomu, že je zastupitelstvo obce i nadále sedmičlenné, není v tuto chvíli dán důvod pro vyhlášení nových voleb v obci. Pokud by však následně došlo k řádným rezignacím těch osob, jejichž rezignace byly výše vyhodnoceny jako neplatné (Jirka, Bárta, Fejfar, Ratajová, Kos), upozorňujeme nového starostu RNDr. Petráška na jeho povinnost dle § 58 odst. 4 volebního zákona (*„Nastane-li důvod pro konání nových voleb podle odstavce 1, zašle prostřednictvím krajského úřadu starosta dotčené obce návrh na vyhlášení nových voleb do zastupitelstva obce Ministerstvu vnitra do 30 dnů ode dne, ve kterém tento důvod vznikl. Obdobně postupuje primátor hlavního města Prahy, který zasílá návrh Ministerstvu vnitra. Nové volby vyhlásí ministr vnitra do 30 dnů po obdržení návrhu podle věty první.“*).

Ing. Marie Kostruhová
ředitelka odboru

Na vědomí (bez přílohy):

Obec Hlincová Hora
Hlincová Hora 5
373 71 Hlincová Hora
ID DS: qysa9q4
(k rukám Ing. Karla Fouska)

Vyřizuje: Mgr. Martin Vašica
tel. č.: 974 816 485
e-mail: posta@mvcz.cz